

Kontrola jako taková patří k lidské činnosti od pradávna, je součástí lidské historie a získala nespočet podob a variant. Vývojem společnosti nutně docházelo i k vývoji kontroly, která se v určitých oblastech lidské činnosti z intuitivní kontroly postupem času stala institucionalizovanou.

Vnitřní kontrolní systém je pojem v podnikové praxi a ve veřejné správě často používaný, ale ve skutečnosti často nesprávně pochopený a v mnoha případech nepřesně realizovaný. Vnitřní kontrolní systém upravuje zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (dále jen zákon o finanční kontrole), účinný od 1. 1. 2002 a vyhláška Ministerstva financí č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole a která nabyla účinnosti dne 1. srpna 2004.

Oblast úpravy vnitřního kontrolního systému je oblastí poměrně novou a vzhledem ke složitosti a náročnosti nastavení právního rámce není dosud v praxi aplikována jednotně. Často je problematika finanční kontroly a vnitřního kontrolního systému chápána jako nezbytné plnění povinností daných zákonem a není považována za nedílnou a velmi významnou součást řízení.

Téma moji práce se zabývá, jak vyplývá ze samotného názvu, vnitřním kontrolním systémem. Vybral jsem si jej vzhledem k mému zaměstnání interního auditora v České národní zdravotní pojišťovně. Interní audit je jednou ze součástí vnitřního kontrolního systému, což se budu snažit blíže rozebrat v samotné práci. Vnitřní kontrolní systém rozebírám jak po teoretické stránce, tak po stránce praktické, kdy z vlastní zkušenosti a z firemních materiálů se snažím přiblížit vnitřní kontrolní systém a jeho součást řídicí kontrolu a interní audit v České národní zdravotní pojišťovně (dále v textu pod zkratkou ČNZP).

Ve své práci budu vycházet z poznatků, které jsem během svého zaměstnání jako interní auditor získal. Některé oblasti mohu charakterizovat z větší části pouze teoreticky, protože jsem se s nimi nedostal v ČNZP do bližšího

pracovního kontaktu. V oblastech, kde ale mám praktické zkušenosti, se budu snažit na problematiku ukázat i z vlastních dojmů a praktických zkušeností.

Cíl a struktura diplomové práce

Cílem této práce je charakterizovat základní principy finanční kontroly, vnitřního kontrolního systému a interního auditu, vymežit a popsat právní rámec pro fungování systému finanční kontroly a zaměřit se zejména na vnitřní kontrolní systém jako jeden ze stěžejních pilířů finanční kontroly. Chtěl bych se věnovat vnitřnímu kontrolnímu systému v ČNZP a to především internímu auditu, na kterém můžu ze své zkušenosti ukázat rozdíl mezi teoretickým přístupem a realitou, která je často odlišná.

Při zpracování dané problematiky jsem se rozhodl členit text do ucelených tematických kapitol. Na počátku, resp. ve druhé kapitole diplomové práce jsem se rozepsal o finanční kontrole obecně. Rozebral jsem její hlavní cíle, organizační zajištění, kontrolní metody a postupy tak, jak jsou uvedeny v zákoně o finanční kontrole, ale nezapomněl jsem se zmínit i o kontrole samotné a o vzniku současné právní úpravy finanční kontroly.

Českou národní zdravotní pojišťovnu přibližuji ve třetí kapitole. Stručně jsem nastínil historii ČNZP, její organizační strukturu a kontrolu ČNZP ze strany státu. Dále se pak již věnuji složité problematice vnitřního kontrolního systému ve čtvrté kapitole a v páté a šesté kapitole rozebírám jeho podsystémy řídicí kontrola a interní audit.

Na závěr v příloze je pak možné prostudovat ukázky z interního auditu ČNZP.